

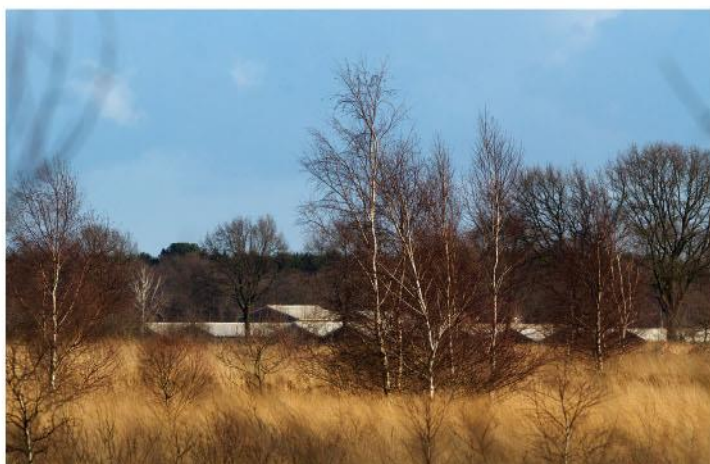

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Mestbewerkingsinstallatie Oss

Voorlopig advies over de aangevulde Aanmeldnotitie voor de m.e.r.-beoordeling

19 februari 2019 / projectnummer: 3315

1. Advies in het kort

OOC Beheer B.V. (verder OOC) wil op het bedrijventerrein Elzenburg in Oss een mestbeweringsinstallatie oprichten om jaarlijks circa 500.000 ton ruwe drijfmest te bewerken. Op het OOC-terrein is al een op- en overslag gerealiseerd. Ook is er een fabriek vergund om biomassa te vergassen, maar deze is nog niet gerealiseerd.

OOC heeft een aanmeldnotitie (OOC, 30 november 2018) opgesteld zodat de provincie een m.e.r.-beoordeling kan uitvoeren en daarover kan besluiten. De provincie Noord-Brabant heeft de Commissie¹ gevraagd om antwoord te geven op het volgende: **is voldoende informatie beschikbaar om te kunnen beoordelen of de mestbeweringsinstallatie aan de vergunde, maar nog niet afgebouwde fabriek zoveel nadelige effecten toevoegt dat het nodig is om een milieueffectrapport op te stellen?**

Voor de volledigheid merkt de Commissie op dat zij niet kon nagaan of het voornemen overeenstemt met de (concept-)vergunningaanvraag, omdat deze nog niet beschikbaar is.

Beoordeling van de Commissie

De aanmeldnotitie is goed leesbaar en ten opzichte van de eerdere aanmeldnotities op meerdere punten sterk verbeterd. De gekozen technieken voor de mestbewerking en biomassa-vergassing zijn onder meer uitgebreid beschreven en onderbouwd. Ook de informatie over de massa- en mineralenstromen is nu goed navolgbaar.

Het onderscheid tussen de milieueffecten die in de vergunde situatie al optreden en de effecten in de toekomstige situatie is echter niet duidelijk. **Er is op vier punten onvoldoende informatie om te kunnen concluderen of het voornemen leidt tot belangrijke nadelige milieugevolgen. Het gaat om de volgende informatie:**

- Een toelichting waaruit blijkt of, naast de mestbeweringsinstallatie, ook de aanpassing van de al vergunde biomassavergassingsinstallatie onderdeel uitmaakt van het voornemen (paragraaf 2.1.1).
- Een beschrijving van de vergunde milieusituatie, zodat duidelijk blijkt of het voornemen tot belangrijke extra nadelige effecten leidt (2.1.2).
- Een nadere toelichting op de stikstofemissie tijdens het biologisch droogproces (composteerproces). Deze informatie is nodig om te bepalen of schade kan optreden aan daarvoor gevoelige vegetaties in de nabijgelegen beschermde natuurgebieden Rijntakken en Veluwe (2.2).
- Een beschrijving van de effecten van het affakkelen van het geproduceerde syngas dat niet geschikt is om in methaan om te zetten en moet worden afgafakkeld. Afhankelijk van de hoeveelheid kan affakkelen belangrijke milieugevolgen hebben (2.3).

¹ De samenstelling en werkwijze van de werkgroep van de Commissie m.e.r. en verdere projectgegevens staan in bijlage 1 van dit advies. U vindt de projectstukken die bij het advies zijn gebruikt, door het nummer [3315](#) op www.commissie-mer.nl in te vullen in het zoekvak.

OOO heeft aangegeven op basis van deze bevindingen de notitie met deze informatie aan te vullen. De Provincie Noord-Brabant heeft de Commissie gevraagd om de aangepaste notitie te beoordelen en daarna een definitief advies te geven.

Achtergrond advies

Voor de besluitvorming over de benodigde Wabo- en Wnb²-vergunningen wordt een m.e.r.-beoordeling uitgevoerd. Dit betekent dat de Provincie moet beoordelen of het voornemen belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu kan hebben. Als dit het geval is, moet een milieueffectrapport worden opgesteld. De Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant heeft, namens de Provincie Noord-Brabant, de Commissie gevraagd de kwaliteit van de aanmeldnotitie te beoordelen.

Eerdere adviezen

Eerder adviseerde de Commissie de aanmeldnotitie onder andere aan te vullen met procesbeschrijvingen van de mestbewerking en biomassavergassing en de milieugevolgen ten opzichte van de vergunde situatie te beschouwen. Hierop is de aanmeldnotitie aangepast. De eerdere adviezen zijn te vinden door de nummers 3192 en 3315 in het zoekvak op de website in te vullen.

M.e.r.-beoordeling

Bij een m.e.r.-beoordeling moet rekening worden gehouden met de beschreven kenmerken van het voornemen, de locatie van het voornemen en de kenmerken van de mogelijke gevolgen. Een m.e.r.-beoordeling moet in ieder geval 'een beschrijving van de waarschijnlijk belangrijke gevolgen die de activiteit voor het milieu kan hebben' bevatten. Om de effecten van het voornemen te beoordelen moeten deze afgezet worden tegen de vergunde situatie. Dit is de situatie die ontstaat als het voornemen niet doorgaat.

2 Wabo is Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, Wnb is Wet natuurbeheer.

2. Toelichting op het advies

In dit hoofdstuk licht de Commissie haar advies toe.

2.1 Voornemen en vergunde situatie

Voor een m.er.-beoordeling moet het voornemen afgezet worden tegen de vergunde situatie om duidelijk te maken welke extra milieueffecten te verwachten zijn. De vergunde situatie omvat twee onderdelen:

- de gerealiseerde op- en overslag;
- de vergunde, maar nog niet gerealiseerde biomassavergassingsinstallatie, waarin ook bepaalde afvalstromen verbrand mogen worden.

Vervolgens moeten de vergunde situatie én het voornemen samen hiermee vergeleken worden. Dit omvat drie onderdelen:

- de gerealiseerde op- en overslag;
- de vergunde, maar nog niet gerealiseerde biomassavergassingsinstallatie waarin ook bepaalde afvalstoffen verbrand mogen worden;
- de mestbewerkingsinstallatie.

In de aanmeldnotitie is echter alleen de volgende situatie onderzocht:

- de gerealiseerde op- en overslag;
- een biomassavergassingsinstallatie *waarin alleen schone stromen verbrand worden*;
- de mestbewerkingsinstallatie.

Dit roept twee essentiële vragen op: Wat is precies het voornemen (paragraaf 2.1.1)? En wat is het effect van het voornemen ten opzichte van de vergunde situatie (paragraaf 2.1.2)?

2.1.1 Voornemen

Volgens de aanmeldnotitie is het voornemen om een mestbewerkingsinstallatie op te richten op bedrijventerrein Elzenburg. De locatie en omvang zijn voldoende onderbouwd. Ook is de samenstelling van de mest voldoende onderbouwd, alsmede het gebied waar de mest vandaag komt. De technische beschrijving van de mestbewerkingsinstallatie is gedetailleerd. De verschillende processtappen worden beschreven. De combinatie van technieken kan in beginsel worden beschouwd als 'state of the art', mits deze goed gedimensioneerd worden. In de aanmeldnotitie wordt niet duidelijk gemaakt of van het eindproduct dat na droging van de dikke fractie overblijft nog emissies te verwachten zijn. Dit is naar verwachting geen probleem, omdat opslag en afvoer van het eindproduct onder afgesloten omstandigheden plaatsvindt. Eventuele emissies naar de omgeving worden daardoor grotendeels voorkomen en zijn relatief klein.

De beschrijving van de biomassavergassingsinstallatie is in de aanmeldnotitie sterk verbeterd. Het blijft echter onduidelijk of en in welke vorm de aanpassing van de vergunning van de biomassavergassingsinstallatie onderdeel is van het voornemen. Uit een toelichting heeft de Commissie begrepen dat de bestaande vergunning voor de biomassavergassingsinstallatie

gewijzigd wordt wat betreft de biomassa die verwerkt mag worden. Dit is van belang omdat het type biomassa en/of afvalstromen, die verwerkt mogen worden in de biomassavergassingsinstallatie bepalend zijn voor de milieueffecten. In de aanmeldnotitie staat dat de volgende biomassastromen zullen worden verwerkt: *'geschredderd hout uit de bosbouw, A-hout snippers en qua milieueffecten daarmee vergelijkbare houtstromen'* (pag. 10). De eerder verleende vergunning voor de biomassavergassingsinstallatie staat meer stromen toe dan in de aanmeldnotitie zijn omschreven (onder meer stedelijk afval en bouw- en sloopafval).

De Commissie merkt op dat de beschreven stromen waarvoor de m.e.r.-beoordeling wordt doorlopen moet overeenkomen met de vergunning. Als de verwerking is zoals in de vergunning is toegestaan dan wijken de effecten mogelijk af van wat in aanmeldnotitie is onderzocht.

Geef aan of de aanpassing van de al vergunde biomassavergassingsinstallatie onderdeel uitmaakt van het voornemen.

2.1.2 Effecten ten opzichte van vergunde situatie

In de aanmeldnotitie is nog niet duidelijk beschreven welke belangrijke extra nadelige effecten het voornemen toevoegt aan de milieueffecten van de vergunde situatie (de gerealiseerde op- en overslag en de vergunde, maar nog niet gerealiseerde biomassavergassingsinstallatie). Wel zijn de milieueffecten van de totale inrichting en het voornemen cumulatief goed weergegeven³. Door de vergunde milieueffecten en de milieueffecten van het voornemen apart weer te geven, wordt duidelijk wat het voornemen toevoegt. Nu kan het bevoegd gezag nog geen conclusie trekken over de vraag of er als gevolg van het voornemen belangrijke nadelige milieugevolgen optreden. De Commissie wijst op de extra effecten voor geur, luchtkwaliteit, geluid en externe veiligheid:

- **Geur:** uit de aanmeldnotitie blijkt niet wat de te verwachten geurhinder van het voornemen is ten opzichte van de vergunde situatie, omdat zowel onduidelijk is of de biomassavergassingsinstallatie onderdeel van de vergunde situatie is en omdat de geurbronnen hiervan gewijzigd zijn ten opzichte van eerdere rapporten. Uit de bijlagen lijkt het dat de geurbronnen van de mestbewerkingsinstallatie maatgevend zijn voor de geurbelasting: de geurcontouren liggen buiten de inrichtingsgrenzen.
- **Luchtkwaliteit:** in de aanmeldnotitie is onder andere inzicht gegeven in de bijdrage van de verschillende bronnen van fijn stof (PM₁₀)/totaal-stofemissies. Hieruit blijkt dat de uitstoot van PM₁₀ van de totale inrichting, ook buiten de inrichtingsgrenzen, niet aan de grenswaarden voldoet. De maatgevende bron is –ook uit de bijlagen– niet met zekerheid af te leiden. Het is dus niet duidelijk of dit door de al bestaande op- en overslag veroorzaakt wordt of door het voornemen.
- **Geluid:** de inrichting als geheel levert zowel ter plaatse van de zone als ter plaatse van de woningen waarvoor Maximaal Toelaatbare Grenswaarden zijn vastgesteld een significante bijdrage aan de gecumuleerde geluidbelasting. Uit de bijlagen blijkt dat op de maatgevende zonepunten (punt 4, 21 en 22) de loaders en mobiele kranen op de kade veruit maatgevend zijn. Deze zijn in de huidige situatie ook al aanwezig. Op grond van dit rapport is echter nog niet met zekerheid te concluderen dat de toevoeging van het

³ Mits de vergunning van de biomassavergassingsinstallatie overeenkomt met wat in de m.e.r.-beoordeling is onderzocht.

voornemen een te verwaarlozen invloed heeft op de geluidbelasting op deze punten. De bronbijdragen van de nieuwe bronnen zijn namelijk niet in de bijlagen terug te vinden.

- **Externe veiligheid:** alleen de externe veiligheidsrisico's van de mestbewerkingsinstallatie zijn beschreven. De externe veiligheidsaspecten van de biomassavergassingsinstallatie ontbreken echter. Ook externe veiligheidsaspecten bij de eventuele opwerking van syngas met behulp van waterstof zijn niet beschreven. Indien deze relevant zijn, moeten deze alsnog worden opgenomen bij de vergunde situatie en/of het voornemen.

Beschrijf welke activiteiten tot de vergunde situatie horen. Geef vervolgens aan tot welke extra effecten voor geur, luchtkwaliteit, geluid en externe veiligheid het voornemen leidt.

2.2 Stikstof

De aanmeldnotitie introduceert twee scenario's voor de vervluchtiging van met name ammoniak tijdens het biologisch droogproces (composteerproces). Het ene scenario gaat uit van 25% vervluchtiging van de minerale stikstof, het tweede scenario van 100% vervluchtiging. De aanmeldnotitie stelt dat 100% verwijdering van minerale stikstof niet realistisch is en gaat voor de stikstofemissie en de -depositieberekeningen uit van 25% vervluchtiging.

De Commissie merkt op dat andere literatuurgegevens en praktijkervaringen uitgaan van hogere percentages vervluchtiging⁴. Een hoger percentage vervluchtiging lijkt aannemelijk, gezien het feit dat de minerale stikstof vooral aanwezig is in de vloeistoffractie van het materiaal dat de compostering ingaat, en dat deze vloeistoffractie voor een belangrijk deel verdamppt tijdens het composteerproces. Daarnaast vindt tijdens het biologisch drogen biologische omzettingen plaats in de vaste fractie waardoor ook een deel van de organisch gebonden stikstof zal vrijkomen. Het uitgangspunt van 25% vervluchtiging leidt daardoor waarschijnlijk tot een onderschatting van de daadwerkelijk optredende stikstofemissie, waardoor er meer effecten op natuur kunnen optreden dan nu onderzocht.

Voor de luchtbehandelingsinstallatie wordt in de aanmeldnotitie uitgegaan van een totaal stikstof verwijderingsrendement van 99,7%. Dit percentage is volgens de Commissie in beginsel haalbaar. Ten opzichte van de eerdere aanmeldnotitie is de luchtbehandeling robuuster uitgevoerd en daardoor minder kwetsbaar bij storingen. De daadwerkelijke prestatie van de luchtbehandeling hangt mede af van het detailontwerp en het toegepaste beheer en onderhoud van de installatie.

De Commissie merkt op dat het gepresenteerde verwijderingsrendement is gebaseerd op een continue hoge prestatie en weinig storingen. Storingen, die leiden tot een tijdelijk lager verwijderingsrendement- hebben relatief grote invloed op de totale jaaremmissie stikstof.

⁴ Wageningen UR Livestock Research (2013) Inventarisatie emissies en geluidsoverlast van mestbewerkingsinstallaties en eventuele maatregelen; G. Szanto (2009). NH3 dynamics in composting -Assessment of the integration of composting in manure management chains (proefschrift); Starmans et al. (2002) Mest: Compostering, nutriëntenverliezen en toepassing

Reken de worst-case situatie door voor een aannemelijk percentage ammoniakvervluchtiging tijdens de compostering, inclusief een stikstofdepositieberekening (Aerius) die daarop gebaseerd is. Geef daarnaast aan hoe rekening gehouden wordt met onzekerheden en onvoorzien omstandigheden.

Programma Aanpak Stikstofdepositie (PAS)

De Commissie wees er in het eerdere advies (3315) al op dat het aan het bevoegd gezag is om aan te tonen dat het voornemen kan worden gerealiseerd binnen de kaders van de Wet natuurbescherming. De Commissie wijst voor de volledigheid op de recente ontwikkelingen rondom het (PAS). Op 7 november 2018 heeft het Europese Hof van Justitie vragen beantwoord van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (ABRvS) over de verenigbaarheid van het PAS met de Europese natuurregeling. Het Hof keurt een programmatische aanpak goed, maar laat de vraag of de Passende beoordeling van het PAS voldoende is om op basis daarvan depositieruimte te verlenen aan de nationale rechter. Daarvoor is nodig dat aantasting van natuurlijke kenmerken met wetenschappelijke zekerheid kan worden uitgesloten. De verwachting bestaat dat de Afdeling hierover in het voorjaar uitspraak doet. Volgens de PAS-partners kan in ieder geval tot dat moment van het PAS gebruik worden gemaakt.⁵

2.3 Opwerking syngas

De aanmeldnotitie geeft aan dat de productie van methaan uit syngas van biomassavergas-sing innovatief is, wat tot onzekerheden kan leiden in de bedrijfsvoering en vrijkomende emissies.

Om het in de biomassaverwassingsinstallatie geproduceerde syngas maximaal om te kunnen zetten in methaan moet de (chemische) samenstelling van het syngas hiervoor geschikt zijn. Uit de procesbeschrijving in de aanmeldnotitie blijkt niet duidelijk hoe hierop gestuurd wordt, bijvoorbeeld bij de acceptatie van de te vergassen biomassastromen dan wel door het toevoegen van extra waterstof. Syngas, dat niet kan worden omgezet in methaan, zal moeten worden afgefakkeld. Dat kan leiden tot meer emissies (en meer stikstofdepositie) dan waarvan in de aanmeldnotitie is uitgegaan.

Geef aan hoe ervoor wordt gezorgd dat de samenstelling van het syngas geschikt is om maximale omzetting in methaan te kunnen realiseren. Betrek daarbij de fysisch-chemische samenstelling van de gebruikte biomassastromen en het chemisch-katalytische omzettingsproces van syngas in methaan. Besteed aandacht aan de externe veiligheidsrisico's, wanneer voor de maximale omzetting waterstof moet worden toegevoegd.

2.4 Lozingsvergunning afvalwater

De aanmeldnotitie beschrijft dat de huidige vergunning om afvalwater van de mestbewerkinginstallatie te lozen aangepast wordt (extra debiet en temperatuursverhoging). De immissietoets waaruit blijkt dat zowel het extra debiet als de hogere temperatuur een verwaarloosbaar effect hebben op de Maas is echter niet bij de aanmeldnotitie gevoegd. De Commissie beveelt aan deze bij de besluitvorming te betrekken.

⁵ Zie TK 2018–2019, 32 670, 141.

BIJLAGE 1: Projectgegevens beoordeling Aanmeldnotitie

Werkwijze Commissie

Bij een beoordeling van een Aanmeldnotitie voor een m.e.r.-beoordeling staat de vraag centraal of het voornemen belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu kan hebben. Als dit het geval is, moet een milieueffectrapport (MER) gemaakt worden. Bij de beoordeling of er sprake is van belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu dienen de selectiecriteria uit bijlage III van de Europese M.e.r.-richtlijn gehanteerd te worden.

De Commissie bestaat uit een werkgroep van deskundigen. Deze werkgroep beoordeelt of de Aanmeldnotitie de benodigde milieu-informatie bevat en of deze juist is. Als er informatie ontbreekt of onjuist is, beoordeelt de Commissie of zij die essentieel vindt. Dat is het geval als aanvullende informatie in haar ogen kan leiden tot andere afwegingen. Dan adviseert de Commissie de ontbrekende of gecorrigeerde informatie alsnog beschikbaar te stellen, voordat het besluit wordt genomen. Op onze website vindt u meer informatie over de [werkwijze](#) van de Commissie.

Samenstelling van de werkgroep

Bij dit project bestaat de werkgroep uit:

ir. Sjoerd Bokma

ir. Tanja Bremer

ir. Arjen Brinkmann

drs. Sjef Jansen

Marianne Schuerhoff MSc (secretaris)

ir. Harry Webers (voorzitter)

Besluiten waarvoor dit milieueffectrapport is opgesteld

Wabo- en Wnb-vergunning.

Bevoegd gezag

Provinciale Staten van Noord-Brabant.

Initiatiefnemer

OOC Beheer B.V.

Waar vind ik de stukken die de Commissie heeft beoordeeld?

U vindt de projectstukken die bij het advies zijn gebruikt, door op www.commissiener.nl projectnummer [3315](#) in te vullen in het zoekvak.

Bezoekadres

A. v. Schendelstraat 760
3511 MK Utrecht

Postadres

Postbus 2345
3500 GH Utrecht

t 030-2347666

e mer@eia.nl

w commissiemer.nl

